

Hvis en Mand har et Stykke Jord og ikke duer til at drive det, er det i høj Grad heldigt, at han kan sælge det; og en anden kan komme til at drive Jorden, saa at den bliver bedre behandlet. Denne Ret til at sælge Biparceller gaar man imod i denne Lovgivning, og det betragter jeg som en meget uheldig Foranstaltning, saa meget mere som vi nylig har vedtaget en Lov om Stamhuses Overgang til fri Ejendom, hvormed Tanken er, at der skal gaa Jord ind i den frie Omsætning, Jord, som før har været baandlagt. Jeg vilde ønske, at man kunde faa saa meget Jord som muligt ud til fri Omsætning.

Men der er endnu et Forhold, jeg vil tildele mig at henlede den højtærede Landbrugsministers Opmærksomhed paa. Vi har en Lovbestemmelse om, at Hovedparceller ikke maa nedlægges, og der er Grænser for, hvilken Størrelse en Hovedparcel maa nedbringes til. Der er Trappetrin. Deres Størrelse maa ikke være under 1 Td. Hartkorn eller 2 Tdr. Hartkorn, i gamle Dage 20 Tdr. Land boniteret Jord. Men nu ser man i Københavns Omegn ikke saa faa større Ejendomme, paa hvilke der sandsynligvis hviler Hovedparcellerforpligtelse, blive udstykket, og man ser af Bekendtgørelser i Aviserne, at de udstykkes i en saadan Grad, at Parcellerne knap nok naar en Størrelse af 1 Skæppe Land; man har set Kort i Aviserne med en Vrimmel af Parceller fra temmelig store Ejendomme. Jeg forstaar ikke, hvorledes en saadan udstrakt Udstykning kan være lovlig, naar der hviler Hovedparcellerforpligtelse paa Ejendommen. Det er klart, at hvis det er tiladeligt, kan enhver, der køber en Gaard, udstykke den i lutter Smaaparceller og sælge dem med kolossal Avance. Saadanne Smaaparceller bliver i Regelen solgt for en Pris, der er beregnet pr. Kvadratalen, og sælges de for blot 1 Kr. pr. Kvadratalen, bliver det 14 000 Kr. for en Tønde Land, som kan købes for et Par Tusind Kroner. Jeg tror, at her burde Staten gribe ind. Her er et Tilfælde, hvor Udstykningen efter min Mening burde begrænses noget; Hovedparceller burde ikke paa den Maade kunne gøres til Genstand for Spekulation.

For øvrigt vil jeg, da den tilsigtede Lov nærmest maa betragtes som en midlertidig Lov, og da vi snart kan vente en Revision, være villig til at stemme for Lovforslaget.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): Jeg udtaler min bedste Tak for den Velvillie, hvormed dette Lovforslag er blevet modtaget.

Overfor den ærede sidste Taler (Bojsen) skal jeg sige, at denne Lov i og for sig ikke indeholder strengere Baand end de tidligere Love med Hensyn til de større Ejendomme, for hvis Vedkommende der er Tale om Hovedparcellerforpligtelse. Det er en Gentagelse af, at Ejendommen ikke maa nedbringes under en vis Grænse, en eller to Tdr. Hartkorn. Naar det ærede Medlem synes at være af den Opfattelse, at det ikke vilde være rigtigt at se bort fra Hovedparcellerforpligtelsen i Tilfælde af vidtdreven Udstykning af Ejendommen, f. Eks. i Tilfælde af Købstæders Udvidelse, vil jeg dog sige, at dette er et Hensyn, jeg ikke tror, det gaar an at tage. Man kan mene om disse Hovedparcellerforpligtelser, hvad man vil, og det ærede Medlem var jo ikke sikker paa, at det var rigtigt, at man havde opstillet Kravet om et bestemt Antal Ejendomme med en bestemt Hovedparcellerforpligtelse, men hvis man har den Mening om dette Forhold, gaar det ikke an at lade en enkelt Ejendom med Hovedparcellerforpligtelse standse Udviklingen, hvis en By skal udvikles den Vej. Derfor staar der ogsaa i § 2: „En yderligere Deling af en Jordejendom“, altsaa angiven i Henhold til dens Hovedparcellerforpligtelse, „af den i denne Paragrafs 1ste Stykke omhandlede Art, skal derhos kunne ske i følgende Tilfælde: naar Jord ønskes fraskilt til Byggegrunde, hvilke dog ikke maa have en Størrelse af over $\frac{1}{2}$ ha geometrisk Maal, hvorhos der maa have Købere til Grundene“, og senere i § 3, at Landbrugsministeren kan meddele Dispensation, „naar en købstadlignende Bebyggelse er opstaaet i Ejendommens Nærhed“. Det vil altsaa ikke være saaledes, at en Mand kan købe en Ejendom med Hovedparcellerforpligtelse i Jylland og tage den store Fortjeneste, som det ærede Medlem talte om, ved Udstykning i Smaaparceller; det kræves, at der ligger en Købstad ved Siden af. Det er i øvrigt slet ikke sikkert, at man kan købe Ejendommen til en saadan Pris, at Fortjenesten bliver saa overordentlig stor, som det ærede Medlem talte om.

Den ærede Ordfører for det radikale Parti (Holdgaard) stillede det direkte Spørgsmaal til mig, hvorledes det kunde gaa til, at der skete Nedlæggelser af Ejendomme til Trods for Loven af 1. April 1919. Jeg tror ikke, at det er „gaaet til“. Der tales saa meget om den ulovlige Nedlægning af Ejendomme. Jeg har hørt det adskillige Gange i det andet Ting og hører det altsaa nu ogsaa her. Jeg har dertil at sige: Giv os Eksempler paa ulovlig Nedlægning, giv